

PUITPLAADID

Formaldehüüdi sisalduse määramine

**Ekstraktsioonmeetod
(perforaatormeetod)**

Wood-based panels

Determination of formaldehyde content

Extraction method called perforator method

EESTI STANDARDI EESSÕNA

Käesolev Eesti standard on Euroopa standardi EN 120:1992 “Wood-based panels – Determination of formaldehyde content – Extraction method called perforator method” ingliskeelse teksti ekvivalentne tõlge eesti keelde.

Euroopa standardi tõlkis TTÜ puidutöötlemise õppetooli dotsent Rein Reiska.

Standardi kavandi kiitis heaks ja esitas Eesti Standardikeskusele vastuvõtmiseks mööbli ja puitmaterjalide standardimise tehniline komitee EVS/TK 6.

Euroopa standard EN 120:1992 on kasutusele võetud Eesti standardina EVS-EN 120:2002, mis on kinnitatud Eesti Standardikeskuse 19.02.2002 käskkirjaga nr 8.

Registrisse kantud 19.02.2002 nr 218, projekti nr 5079 standardite andmebaasis.

This standard contains an Estonian translation of the English version of the European Standard EN 120:1992 “Wood-based panels – Determination of formaldehyde content – Extraction method called perforator method”. The European Standard EN 120:1992 has the status of an Estonian National Standard.
--

Descriptors: wooden boards, particle boards, fibre boards, plywood, chemical analysis, determination of content, extraction methods, perforators

English version

Wood-based panels – Determination of formaldehyde content – Extraction method called perforator method

Panneaux à base de bois – Détermination de la teneur en formaldéhyde – Méthode d'extraction dite méthode au perforateur

Holzwerkstoffe – Bestimmung des Formaldehydgehalts – Extraktionsverfahren genannt Perforatormethode

This European Standard was approved by CEN on 1992-07-01. CEN members are bound to comply with the CEN/CENELEC Internal Regulations which stipulate the conditions for giving this European Standard the status of a national standard without any alteration.

Up-to-date lists and bibliographical references concerning such national standards may be obtained on application to the Central Secretariat or to any CEN member.

This European Standard exists in three official versions (English, French, German). A version in any other language made by translation under the responsibility of a CEN member into its own language and notified to the Central Secretariat has the same status as the official versions.

CEN members are the national standards bodies of Austria, Belgium, Czech Republic, Denmark, Finland, France, Germany, Greece, Iceland, Ireland, Italy, Luxembourg, Netherlands, Norway, Portugal, Spain, Sweden, Switzerland and United Kingdom.

CEN

European Committee for Standardization
Comité Européen de Normalisation
Europäisches Komitee für Normung

Central Secretariat: rue de Stassart 36, B-1050 Brussels

SISUKORD

EESSÕNA.....	3
SISSEJUHATUS	4
1 KÄSITLUSALA	5
2 NORMATIIVVIITED	5
3 PÕHIMÕTE.....	5
4 REAKTIIVID	6
5 APARATUUR.....	6
6 KATSEKEHAD.....	7
7 KATSE KÄIK.....	8
8 TULEMUSTE VÄLJENDAMINE.....	11
9 KATSEPROTOKOLL	12

EESSÕNA

Käesoleva Euroopa standardi valmistas ette Tehnilise Komitee CEN/TC 112 “Puitplaadid” (sekretariaati haldab Saksamaa) töögrupp 5 “Formaldehüüd” (sekretariaati haldab Saksamaa).

Käesolev Euroopa standard baseerub 1984. a. oktoobri väljaandel. Sel ajal vastutas töö eest tehniline komitee CEN/TC 91 “Puitlaastplaadid – Formaldehüüd” ja standard oli ette nähtud vaid puitlaastplaatide formaldehüüdi sisalduse määramiseks. Aluseks oli võetud Puitlaastplaatide Tootjate Ühenduste Euroopa Föderatsiooni (FESYP) poolt välja töötatud ekstraktsioonmeetod, mida tunti “perforaatormeetodina”. See meetod oli mõeldud vaid puitlaastplaatide katsetamiseks tootmisprotsessis ja hiljem ta kohandati kõigi puitplaatide katsetamiseks.

Konstruksioontoodete direktiivi (89/106/EMÜ) raamprogrammis on antud CEN-ile ja ja EFTA-le selle Euroopa standardi jaoks mandaat “Puitkonstruktsioonid”.

Käesoleva Euroopa standardiga identsed rahvusstandardid tuleb avaldada hiljemalt 93-01-31 ja sellega vastuolus olevad rahvusstandardid peavad olema kehtetuks tunnistatud hiljemalt 93-01-31.

Käesolevale Euroopa standardile tuleb anda rahvusstandardi staatus kas identse tõlke või jõustumisteate avaldamisega hiljemalt jaanuariks 2001 ning sellega vastuolus olevad rahvusstandardid peavad olema kehtetuks tunnistatud hiljemalt jaanuariks 2001.

Vastavalt CEN/CENELEC sisereeglitele peavad käesoleva Euroopa standardi kasutusele võtma järgmiste riikide rahvuslikud standardiorganisatsioonid: Austria, Belgia, Taani, Soome, Prantsusmaa, Saksamaa, Kreeka, Island, Iirimaa, Itaalia, Luksemburg, Holland, Norra, Portugal, Hispaania, Rootsi, Šveits ja Ühendkuningriik.

SISSEJUHATUS

Käesolevas standardis esitatud meetodiga määratud “perforaatorarvu” loetakse katsetatud plaadi “formaldehüüdisisalduseks”.

Katsetulemusi tuleb vaadelda kooskõlas plaadi spetsiifiliste tingimustega katsetuse ajal.

Formaldehüüdi emissioon puitplaatidest (st puitlaastplaadist, vineerist, puitkiudplaadist) on kompleksne protsess.

Mingi kindla plaadi puhul sõltub katsetulemus vanusest, säilitustingimustest, niiskusesisaldusest jne katsetuse ajal.

Lisaks sõltub plaadi perforaatorarvu ja formaldehüüdi emissiooni vaheline seos ka plaaadiliigist.

PUITPLAADID

Formaldehüüdi sisalduse määramine
Ekstraktsioonmeetod (perforaatormeetod)

Wood-based panels
Determination of formaldehyde content
Extraction method called perforator method

Käesolev standard on ekvivalentne Euroopa standardiga EN 120:1992 ja see on välja antud CEN-i loal. Euroopa standard EN 120:1992 on võetud kasutusele Eesti standardina	This standard is equivalent with European Standard EN 120:1992 and it is published with permission of CEN. The European Standard EN 120:1992 has the status of an Estonian National Standard
Tõlgendamise erimeelsuste korral on kehtiv ingliskeelne tekst	In case of interpretation disputes the English text applies

1 KÄSITLUSALA

Käesolev standard määrab kindlaks puitplaatide formaldehüüdi sisalduse määramise ekstraktsioonmeetodi, mis on tuntud “perforaatormeetodina”.

2 NORMATIIVVIITED

Käesolev standard sisaldab dateeritud ja dateerimata viidete abil muude väljaannete sätteid. Need normatiivviited on osundatud teksti sobivates kohtades ning väljaanded on loetletud allpool. Dateeritud viidete hilisemad muudatused ja uued väljaanded rakenduvad selles standardis ainult muudatuste ja uusväljaande kaudu. Dateerimata viited rakenduvad viimase väljaande kohaselt.

EN 322 Wood-based panels – Determination of moisture content

3 PÕHIMÕTE

Formaldehüüd ekstraheeritakse katsekehast keeva tolueeniga ja kantakse üle destilleeritud või demineraliseeritud vette. Formaldehüüdi sisaldus vesilahuses määratakse fotomeetriliselt atsetüülatsetonmeetodiga.